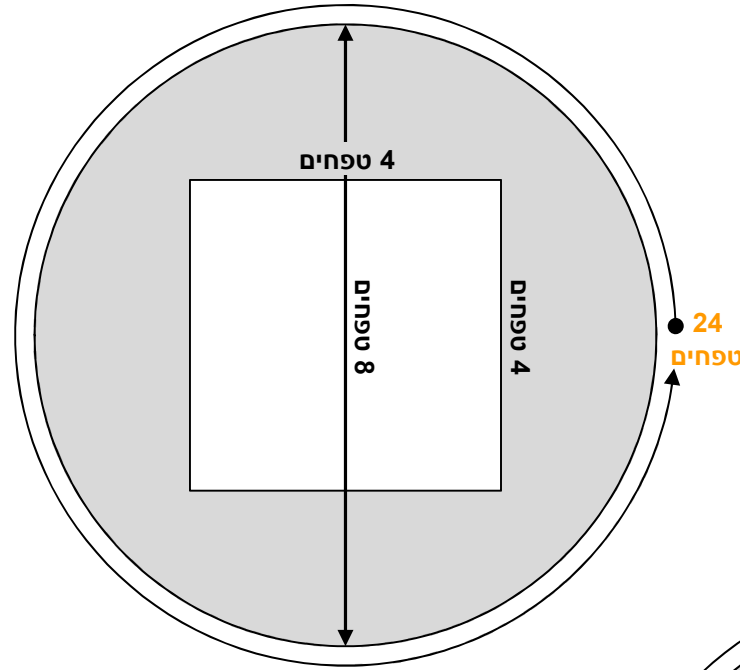

אמר ר' יוחנן:

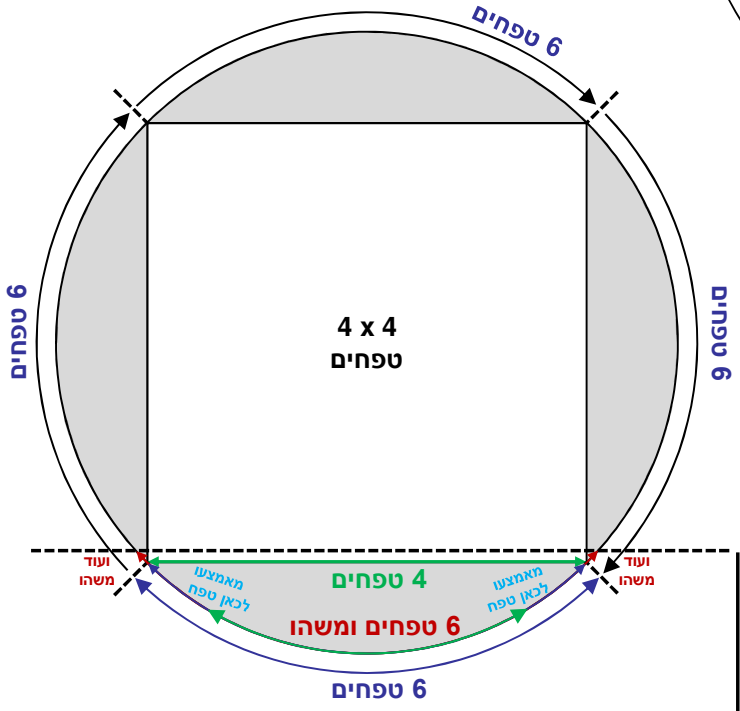
חלון עגול צריך שיהא בהיקפו עשרים וארבעה טפחים ושנים ומשהו מהן בתוך עשרה שאם ירבענו נמצא משהו בתוך עשרה

D = Diameter = קוטר
 r = Radius = רדיוס
 L = Length אורך
 W = Width רוחב
 P = Perimeter היקף
 A = Area שטח
 $\pi = 3$

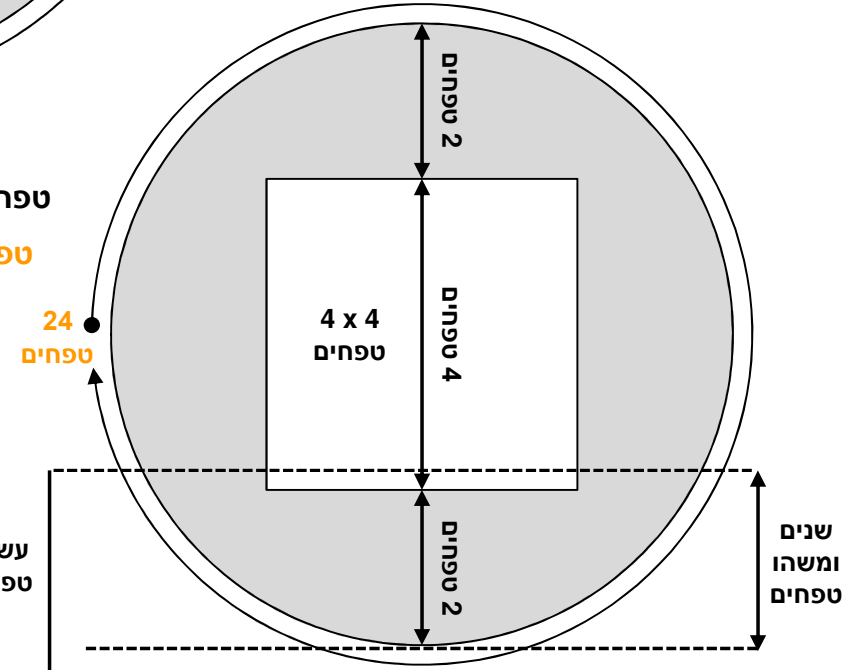
דכי מרבעין ליה מדלינן ליה מיניה שני טפחים
 מן ההיקף עגול שבין קרן לקרן לכל צד
 6 טפחים - 4 טפחים = 2 טפחים

שיטת רש"י

$P(\text{עיגול}) = \pi D$
 $P(\text{עיגול}) = 3 \times 8$ טפחים
 $P(\text{עיגול}) = 24$ טפחים

שיטת תוספות

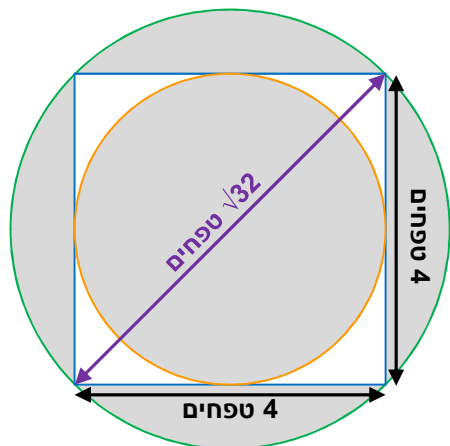
וצריך לזה שיהו שני טפחים ומשהו אורך מהקיפו בתוך י'
 מאמצעו לכאן טפח ומאמצעו לכאן טפח ועוד משהו
 6 טפחים ומשהו - 4 טפחים = 2 טפחים ומשהו

אמר ר' יוחנן:

חלון עגול צריך שיהא בהיקפו עשרים וארבעה טפחים

מכדי

הני מילי עיגולא דנפיק מגו ריבוע אבל
 ריבוע דנפיק מגו עיגולא בעינן טפי
 מ"ט משום מורשא דקרנתא
בשיבסר נכי חומשא סגיא

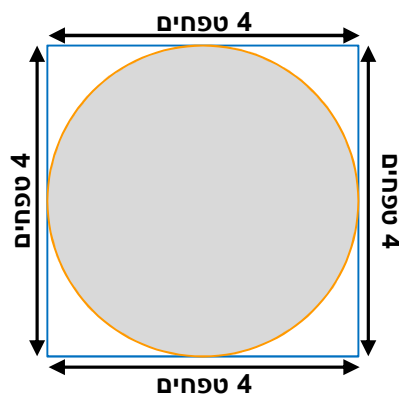

מכדי כל אמתא בריבוע
 אמתא ותרי חומשי באלכסונא
 $(a^2 + b^2 = c^2)$

D (עיגול) = $c = \sqrt{(a^2 + b^2)}$
 D (עיגול) = $\sqrt{(4^2 + 4^2)} = \sqrt{32}$
 D (עיגול) = $4 \times \sqrt{2} = \sqrt{32}$
 D (עיגול) = $4 \times 1\frac{2}{5} = 5\frac{3}{5}$
 P (עיגול) = πD
 P (עיגול) = $3 \times 5\frac{3}{5} = 16\frac{4}{5}$

הני מילי בעיגולא
 אבל בריבוע בעינן טפי
בשיתסר סגיא

P (רבוע) = $4D$

P (רבוע) = 4×4 טפחים

P (רבוע) = 16 טפחים

P (עיגול) = πD

P (רבוע) / P (עיגול)

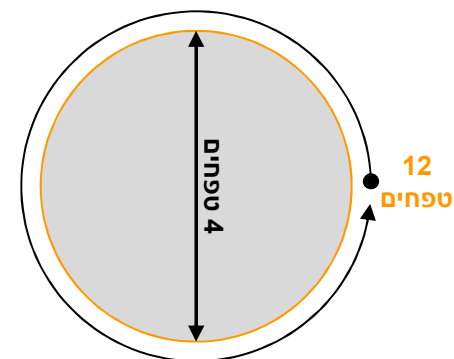
P (עיגול) = 3×4 טפחים

P (עיגול) = 12 טפחים

$4D / \pi D = 4 / 3 = 16 / 12$

כמה מרובע יתר על העגול רביע
 (מלבר = $1/3$)

בתריסר סגיא

P (עיגול) = πD

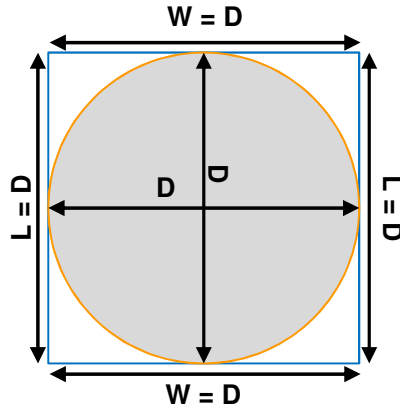
P (עיגול) = 3×4 טפחים

P (עיגול) = 12 טפחים

- D = Diameter = קוטר
- r = Radius = רדיוס
- L = Length אורך
- W = Width רוחב
- P = Perimeter היקף
- A = Area שטח
- $\pi = 3$
- $\sqrt{2} = 1\frac{2}{5} = 1.4$
- $\sqrt{32} = 5\frac{3}{5} = 5.6$

דייני דקיסרי ואמרי לה רבנן דקיסרי: עיגולא מגו ריבוע ריבעא

בשטח Area

A (Square רבוע) = D^2

A (Circle עיגול) = $\pi r^2 = \pi(D/2)^2$

A (Square רבוע) / A (Circle עיגול)

$D^2 / \pi(D/2)^2 = D^2 / 3(D^2/4) = D^2 / (3D^2/4) = D^2 / D^2 \times 3/4 = 4 / 3$

כמה מרובע יתר על העגול רביע
(מלבר = 1/3)

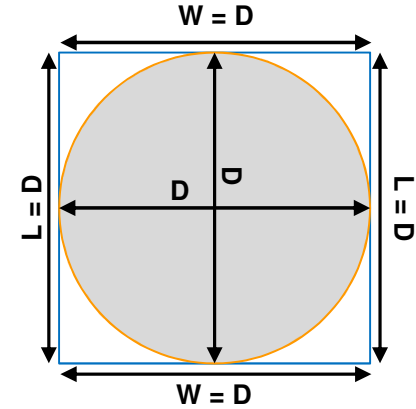
A (Circle עיגול) / A (Square רבוע)

$\pi(D/2)^2 / D^2 = 3(D^2/4) / D^2 = 3(D^2/4) / D^2 = D^2 \times 3/4 / D^2 = 3 / 4$

עיגולא מגו ריבוע ריבעא
(מלגו = 1/4)

D = Diameter = קוטר
r = Radius = רדיוס
L = Length אורך
W = Width רוחב
P = Perimeter היקף
A = Area שטח
 $\pi = 3$
 $\sqrt{2} = 1\frac{2}{5} = 1.4$
 $\sqrt{32} = 5\frac{3}{5} = 5.6$

בהיקף Perimeter

P (Square רבוע) = $2L + 2W = 4D$

P (Circle עיגול) = πD

P (Square רבוע) / P (Circle עיגול)

$4D / \pi D = 4 / 3$

כמה מרובע יתר על העגול רביע
(מלבר = 1/3)

P (Circle עיגול) / P (Square רבוע)

$\pi D / 4D = 3 / 4$

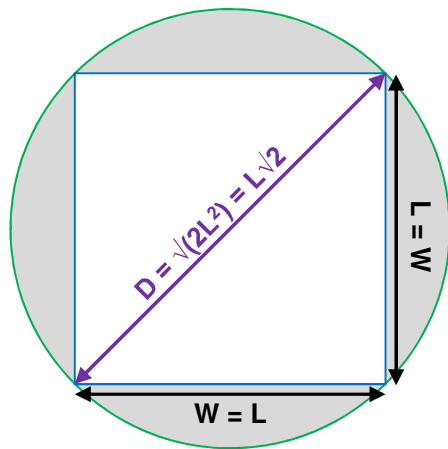
עיגולא מגו ריבוע ריבעא
(מלגו = 1/4)

דייני דקיסרי ואמרי לה רבן דקיסרי:

ריבוע מגו עיגולא פלגא

ר' יוחנן טעה והשתמש בחשבון של שטח להיקף*

בשטח Area

A (Square רבוע) = L^2

A (Circle עיגול) = $\pi r^2 = \pi(L\sqrt{2}/2)^2$

A (Square רבוע) / A (Circle עיגול)

$L^2 / \pi(L\sqrt{2}/2)^2 = L^2 / 3(2L^2/4) = L^2 / (6L^2/4) = L^2 / L^2 \times 6/4 = 2 / 3$

ריבוע מגו עיגולא פלגא

(מלבר = $2/3$)

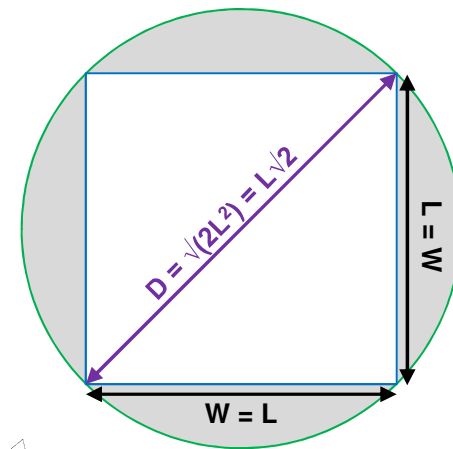
A (Circle עיגול) / A (Square רבוע)

$\pi(L\sqrt{2}/2)^2 / L^2 = 3(2L^2/4) / L^2 = (6L^2/4) / L^2 = L^2 \times 6/4 / L^2 = 3 / 2$

כמה עגול יתר על המרובע פלגא

(מלגו = $1/2$)

בהיקף Perimeter

P (Square רבוע) = $2L + 2W = 4L$

P (Circle עיגול) = $\pi D = \pi L\sqrt{2}$

P (Square רבוע) / P (Circle עיגול)

$4L / \pi L\sqrt{2} = 4L / 3L\sqrt{2} = 4 / 3\sqrt{2} = 4 / 3 \times 1.4 = 4 / 4.2$

ריבוע מגו עיגולא פלגא

(מלבר = $2/3$)

P (Circle עיגול) / P (Square רבוע)

$\pi L\sqrt{2} / 4L = 3L\sqrt{2} / 4L = 3\sqrt{2} / 4 = 3 \times 1.4 / 4 = 4.2 / 4$

כמה עגול יתר על המרובע פלגא

(מלגו = $1/2$)

D = Diameter = קוטר

r = Radius = רדיוס

L = Length אורך

W = Width רוחב

P = Perimeter היקף

A = Area שטח

$\pi = 3$

$\sqrt{2} = 1\frac{2}{5} = 1.4$

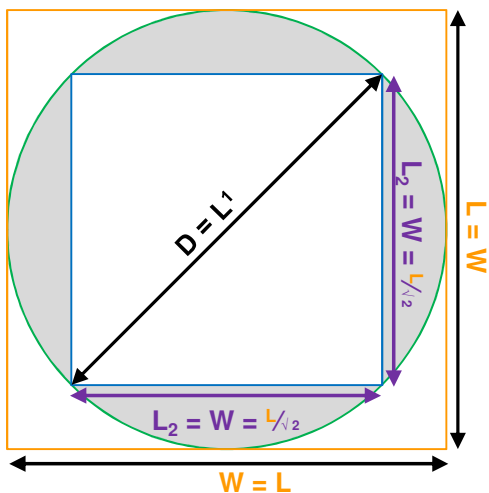
$\sqrt{32} = 5\frac{3}{5} = 5.6$

* עיין תוד"ה ר' יוחנן וסוכה ח וגם מסתבר הטעות כי הכלל הראשון (עיגולא מגו ריבוע ריבעא) הוא גם נכון לגבי היקף כמו בשטח

ע"פ תוס'

דייני דקיסרי ואמרי לה רבנן דקיסרי:
הכל קאי על אריבוע החיצון

בשטח Area

A (Square רבוע) = L^2

A (Circle עיגול) = $\pi r^2 = \pi(L/2)^2$

A (Square רבוע) = $(L_2)^2 = (L/2)^2$

A (Circle עיגול) / A (Square רבוע)

$\pi(D/2)^2 / D^2 = 3(D^2/4) / D^2 = 3(D^2/4) / D^2 = D^2 \times 3/4 / D^2 = 3 / 4$

עיגולא מגו ריבוע ריבועא

(מלגו = 1/4)

A (Square רבוע) / A (Square רבוע)

$(L/2)^2 / L^2 = (L^2/2) / L^2 = 1 / 2$

ריבוע מגו עיגולא פלגא (מהריבוע החיצון)

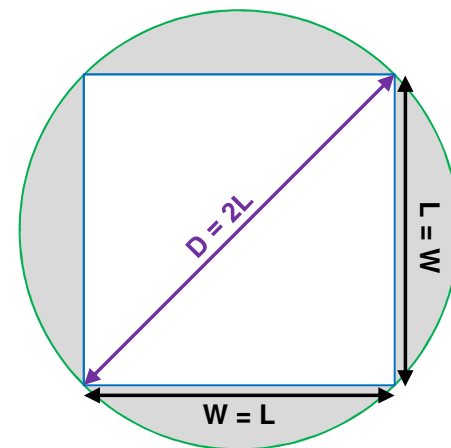
(מלגו = 1/2)

ע"פ רש"י

טעו דייני דקיסרי ואמרי לה רבנן דקיסרי:
כל אמתא בריבוע אמתיים באלכסונא

בהיקף Perimeter

P (Square רבוע) = $2L + 2W = 4L$

P (Circle עיגול) = $\pi D = 2L$

P (Square רבוע) / P (Circle עיגול)

$4L / \pi 2L = 4L / 3 \times 2L = 4L / 6L = 4 / 6 = 2 / 3$

ריבוע מגו עיגולא פלגא

(מלבר = 2/3)

P (Circle עיגול) / P (Square רבוע)

$\pi 2L / 4L = 3 \times 2L / 4L = 6L / 4L = 6 / 4 = 3 / 2$

כמה עגול יתר על המרובע פלגא

(מלגו = 1/2)

- D = Diameter = קוטר
- r = Radius = רדיוס
- L = Length אורך
- W = Width רוחב
- P = Perimeter היקף
- A = Area שטח
- $\pi = 3$
- $\sqrt{2} = 1\frac{2}{5} = 1.4$
- $\sqrt{32} = 5\frac{3}{5} = 5.6$